

[Jefsen Christensen.]

Vilkaar, vi har nu, i hvert Fald hvis Ejenomspriserne nogenlunde holder sig i den kommende Tid, at være helt i Behold.

Det, der saaledes er ydet af Støtte til mangfoldige Mennesker i de sønderjyske Landsdele gennem Laanekassens Virksomhed, har været det Rentetab, som Staten fra 1920 og indtil nu har maattet tage paa disse Udlaan. Jeg ønsker blot at nævne dette, fordi det ikke er saadan, som adskillige tror, at naar først en sønderjysk Laantager har faaet fat i disse Penge, beholder han dem, og saa skal han have Lempelser paa dem, og saa sker der intet mere. Nej, det, der er sket i dette Forhold, er en Retorsion fra en Laantager til en anden, stadig til Gavn for den nye Laantager; af de tilbagebetalte Renter og Afdrag.

Men alt i alt har jeg, foruden en Tak for den Hjælpeaktion, der stadig paa ny er blevet iværksat over for de sønderjyske Landsdele — en Haandsrækning, som jeg altsaa konstaterer i hvert Fald har været en Hjælp til Selvhjælp —, kun at tilføje en Tak for det fremsatte Lovforslag. Dette anbefaler jeg paa egne og paa mit Partis Vegne til en velvillig og meget hurtig Behandling i det høje Ting.

Jørgen Otsen: Loven om Lempelser for visse Laan til sønderjyske Landbrugere, Haandværkere, handlende og Fiskere m. fl. gennemførtes første Gang i 1934 paa et for de sønderjyske Landsdele i økonomisk Henseende kritisk Tidspunkt. I 1936 forlængedes den til 31. December 1938 og derefter paa ny i 1939 til Udgangen af 1940.

Jeg vil gerne straks udtale, at denne Lov om Afdrags- og Rentelempelser har været til stor Nytte for de sønderjyske Laantagere. Jeg ved, at jeg har alle de hjulpses Tilslutning, naar jeg fra dette Sted retter en varm Tak til Regering og Rigsdag for den rundhaandede Støtte, der saavel gennem denne Lov som gennem mange andre Lovforanstaltninger af hjælpende Karakter er vist min snævre Hjemstavn gennem alle Aarene siden Genforeningen. Dette gælder for Landbruget saavel som for Haandværk, Handel og Fiskeri. At der i mangfoldige Tilfælde kunde have været Brug for en mere omfattende og mere til Bunds gaaende Hjælp, skal jeg ikke benægte, men en almindelig Anerkendelse af, at de økonomiske Kaar i de sønderjyske Landsdele — af Aarsager, som jeg ikke her skal gaa nærmere ind paa — har været helt ualmindeligt vanskelige, har ikke altid kunnet trænge igennem.

Naar jeg siger dette, skal det ingenlunde betyde en Forklejnelse af den Støtte, der er ydet, en Støtte, som alt i alt tjener helevort Folk til Ære, og som vi dernede er glade og taknemmelige for.

Da Lovens Forlængelse i 1939 var til Drøftelse paa Rigsdagen, havde man haabet, at det efter den da vedtagne Gyldighedsperiodes Udløb, altsaa nu, skulde have været muligt at skride til en Afvikling af Loven. Det kunde have haft en vis Berettigelse at gaa til Lovens Afvikling nu, hvis den Bedring i Forholdene, som sporedes mærkbart paa alle Omraader i de sidste Aar før Krigens Udbrud, havde været konstant og varig.

Desværre var dette ikke Tilfældet, især ikke paa de Egne langs med Højderyggen, hvor Høsten baade i 1939 og i 1940 paa Grund af Tørke svigtede endog i en saadan Grad, at mange Landmænd paa disse Kanter i dette Foraar ikke engang havde det nødvendige Sædekorn til Raadighed. Den nord-slesvigske Fælleslandboforening har derfor iværksat en størstilet Indsamling af Sædekorn til de tørkeramte Landmænd, en Indsamling, som virksomt understøttet af alle lokale Landboforeninger i de bedrestillede Egne har givet et smukt Resultat, idet der er indkommet 1 830 Tdr. Saasæd og 2 000 Kr., som skal anvendes til Indkøb af Sædekorn. Det indsamlede Korn har en Værdi af 57 000 Kr. og vil komme 600 tørkeramte Bjendomme paa gennemsnitlig 17 ha til gode. Indsamlingen er et Bevis paa den Nødstilstand, som raader, men den er ogsaa et Bevis paa Hjælpsomhed og Kollegialitet de sønderjyske Landmænd imellem, som tjener alle Parter til Ære.

Det er indlysende, at hvor en saadan Hjælpeforanstaltning er nødvendig, der kniber det ogsaa med at faa det til at løbe rundt paa andre Omraader. Kornmangelen har for mange nødstedte Landmænd ført til, at de har maattet afhænde af deres Besætninger, dels for at faa den Smule undervægtigt Korn, som de havde avlet, til at slaa til, dels for at faa indløst Høstpantebreve og for at faa Penge til de løbende Udgifter. At det her bliver nødvendigt at yde Hjælp gennem den størst mulige Lempelse i Afdrag og Renter paa Laanene, er klart.

Som det gælder for den sønderjyske Landmand, at han allerhelst vil klare sig ved egen Kraft, saaledes gælder dette Synspunkt ikke mindre for de sønderjyske Haandværkere, handlende og Fiskere. Disse Kategorier af Laantagere har der under dette Lovforslags Behandling kun i Forbigaaende været tænkt paa, og dog kan jeg